USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudců JUDr. Ilony Lövyové a JUDr. Mgr. Marka Del Favera, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Alžběta M.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Marianem Babicem
sídlem Nákladní 3002/2, 746 01 Opava

proti

žalované: **Slezská nemocnice v Opavě, příspěvková organizace**, IČO 47813750
sídlem Olomoucká 470/86, 746 01 Opava
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Pěnkavou
sídlem Místecká 329/258, 720 00 Ostrava-Hrabová

za účasti: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO 45272956
vedlejší účastník na straně žalované
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1-Nové Město

o zaplacení 382.859 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobkyně a žalované proti rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 29. 11. 2021, č. j. 26 C 156/2018-237,

takto:

Rozsudek okresního soudu **se ruší** a věc **se vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu na zaplacení částky 382.859 Kč s příslušenstvím (výrok I.), žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované a vedlejšímu účastníku na straně žalované náhradu nákladů řízení v rozsahu jedné poloviny jejich celkové výše tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované k rukám jejího právního zástupce 26.706 Kč a vedlejšímu účastníku na straně žalované částku 1.650 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), a dále rozhodl, že státu se vůči žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

2. Žalobkyně odvoláním napadla výrok I. a související výroky o náhradě nákladů řízení v odstavci II. a uplatňuje odvolací důvody dle § 205 odst. 2 písm. e), písm. g) o. s. ř. Žalobkyně souhlasí s hodnocením soudu prvního stupně, že v řízení byl prokázán vznik škody a příčinná souvislost s jednáním žalované, nesouhlasí s názorem, že žalovaná se nedopustila protiprávního jednání. Podle žalobkyně soud prvního stupně nesprávně interpretoval tu část posudku Znaleckého ústavu FN Olomouc, v němž je uvedeno, že „dle názoru komise při vlastním vpichu nedošlo jehlou k zasažení sedacího nervu a následné poškození sedacího nervu vzniklo v rámci lokálních změn v okolí místa aplikace léčivé látky. Z posudku znaleckého ústavu (stejně jako ze znaleckého posudku MUDr. Sadovského) vyplývá, že existuje příčinná souvislost mezi nitrosvalovou aplikací léčebné látky a následným poškozením sedacího nervu u žalobkyně. Z hlediska posouzení žalobou

uplatněného nároku není podstatné, jestli k poškození nervu došlo samotným vpichem nebo až v důsledku následných lokálních změn. Významné je pouze to, jestli poškození zdraví vzniklo v důsledku non lege artis postupu žalované. I kdyby bylo pravdou, že poškození svalu vzniklo až v rámci lokálních změn po aplikaci injekce, i za takové poškození by žalovaná nesla odpovědnost, pakliže by předmětné lokální změny byly důsledkem jejího nesprávného postupu. Povahou a příčinou takových lokálních změn se ovšem okresní soud nezabýval, ani nepoučil žalobkyni podle § 118a o. s. ř. o tom, že by v této souvislosti bylo potřeba čehokoliv tvrdit či prokazovat. Navíc je třeba zdůraznit, že úvaha o původu poškození sedacího nervu v lokálních změnách v místě vpichu je pouze hypotézou znaleckého ústavu, která není potvrzována žádným z dalších provedených důkazů. Znalecký ústav k této hypotéze dospěl na základě úvahy, že v případě poranění nervu samotným vpichem by se u pacientky ještě během aplikace jehly objevila silná bolest, která by vystřelovala do dolní končetiny a dále by si stěžovala na parestezii (mravenčení, brnění). Znalecký ústav při tom zřejmě přehlédl, že přesně takové příznaky žalobkyně popsala během vyšetření u znalce MUDr. Sadovského, kde uvedla, že bezprostředně ještě při aplikaci léku pocítila trnutí v celé PDK a při dokončení injekce měla pocit, že již celou pravou dolní končetinu přestává cítit a přestává ovládat. Také zdravotní sestra K. ve své výpovědi popsala, že žalobkyně si na bolest stěžovala těsně po vytažení jehly a sama byla překvapená tak rychlou reakcí. Hypotéza o tom, že poranění svalu bylo způsobeno až následnými změnami v místě vpichu, nemá oporu v provedeném dokazování. Pokud uvedené skutečnosti přehlédl znalecký ústav, neměly být přehlédnuty okresním soudem, který je povinen znalecké posudky hodnotit v kontextu ostatních provedených důkazů a nikoliv pouze mechanicky přebírat jejich závěry (srovnej např. rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 2253/13 nebo I. ÚS 3937/18). Spornou hypotézu navíc znalecký ústav vyslovil předtím, než na základě dodatečného dotazu žalobkyně konstatoval, že žalovaná se mohla dopustit non lege artis postupu, pokud žalobkyni aplikovala lék delší než doporučenou jehlou a vpich provedla v jiném než doporučeném sklonu. Ze znaleckého posudku tak není zřejmé, jestli po písemné odpovědi na dotaz žalobkyně nadále platí názor komise, že při vlastním vpichu nedošlo jehlou k zasažení sedacího nervu, když tento závěr je v částečném rozporu s konstatováním obsaženém ve vyjádření znaleckého ústavu ze dne 7. 5. 2020, podle kterého nedodržení doporučených zásad při aplikaci léku je možné označit za postup non lege artis a tento mohl zvýšit riziko iatrogenního poranění nervu. Úvahy okresního soudu o významu pojmu „kachektický pacient“ jsou dle názoru žalobkyně nadbytečné, když postavu žalobkyně označil za kachektickou samotný znalecký ústav a rovněž zdravotní sestra K. a lékař MUDr. Ch. vypověděli, že žalobkyně byla velmi hubená. Žalobkyně nesouhlasí ani se skutkovým zjištěním, k němuž dospěl okresní soud v souvislosti s místem vpichu injekce, když tato otázka byla dle posudku znaleckého ústavu klíčovou pro posouzení správnosti postupu žalované. Za situace, kdy žalobkyně uváděla, že injekce jí byla aplikována na rozhraní horní a dolní čtvrtiny vnitřní poloviny gluteální krajiny (kterýžto postup by byl dle znalců nesprávný) a zaměstnanec žalované MUDr. Ch. naopak uvedl, že aplikace proběhla do horního zevního kvadrantu svalu, se okresní soud přiklonil k tvrzení žalované, což odůvodnil tím, že svědkyně K. je zdravotní sestra s praxí 36 let a lze tedy usuzovat, že injekci aplikovala správně, což potvrdil i ošetřující lékař, který místo aplikace kontroloval. S takovým hodnocením důkazů žalobkyně nesouhlasí. Žalobkyně poukazuje na to, že ošetřující lékař ani zdravotní sestra neučinili do zdravotnické dokumentace žalobkyně záznam o místu vpichu. Přitom platí, že pokud by zaměstnanci žalované průběh léčebního postupu řádně zadokumentovali, vyloučili by tím pochybnosti o tom, do jakého místa byla žalobkyni injekce aplikována. Pakliže tak neučinili, měly by být důsledky takového opomenutí vykládány k tíži žalované (v této souvislosti žalobkyně odkazuje na nález, sp. zn. I. ÚS 3937/18). Žalobkyně dále nesouhlasí s okresním soudem v tom, že by délka praxe zdravotní sestry měla jakkoliv zvyšovat váhu její svědecké výpovědi. Naopak poukazuje na to, že svědkyně K. se ke konkrétnímu místu vpichu ve své výpovědi vůbec nevyjádřila (pouze uvedla, že si myslí, že to bylo do pravé hýždě) a toto popsal pouze lékař MUDr. Ch., který místo vpichu kontroloval až po aplikaci. O tom, že délka praxe nijak nezaručuje kvalitu poskytnutých zdravotních služeb, vypovídá i to, že zdravotní sestra, ani ošetřující lékař, nevěděli o

doporučení používat u kachektických pacientů kratší injekční jehlu a tuto aplikovat pod úhlem 45-60 stupňů, a zákrok provedli bez informovaného souhlasu žalobkyně. V souvislosti s hodnocením výpovědí zúčastněných osob žalobkyně opakovaně poukazuje na posudek znalce MUDr. Sadovského, který konstatoval, že žalobkyně „neomylně a opakovaně lokalizovala jí uváděné místo vpichu", a to za situace, kdy v té době nemohla vědět, jaký je správný postup při injekční aplikaci léku, a tudíž jí nelze podezírat z toho, že by své tvrzení účelově upravovala. Naproti tomu, svědecké výpověď ošetřujícího lékaře MUDr. Ch. je nevěrohodná. S ohledem na časový odstup a množství ošetřených pacientů lze pochybovat o tom, že tento svědek si skutečně pamatuje přesné místo, do kterého byla žalobkyni injekce aplikována. To si nepamatovala ani zdravotní sestra K., která si nebyla jistá ani tím, jestli k aplikaci došlo do pravé či levé hýždě. Navíc nelze přehlédnout, že oba zaměstnanci žalované nevypovídali spontánně, ale po předchozí přípravě, což připustila svědkyně K., která uvedla, že zaměstnavatelem byla uvědoměna o tom, k jaké věci bude vypovídat a z toho důvodu a zejména s ohledem na dobu, kdy k ošetření pacientky došlo, zhlédla zdravotní dokumentaci. Obdobně svědek MUDr. Ch. připustil, že si před svou výpovědí znovu prostudoval lékařské zprávy vztahující se k této záležitosti. Svědci dle názoru žalobkyně pouze popisovali to, jak by měl vypadat standardní postup při injekční aplikaci a ne to, jak tento postup skutečně proběhl v případě žalobkyně. Není důvod přiklonit se při hodnocení místa vpichu k verzi uváděné zaměstnanci žalované, jak to učinil okresní soud, ale bylo namístě vzít za prokázané tvrzení žalobkyně o tom, že lék jí byl aplikován do vnitřní strany hýždě a že postup žalované byl non lege artis. Žalobkyně považuje za nesprávný rovněž způsob, jakým se okresní soud vypořádal s absencí informovaného souhlasu žalobkyně k provedení předmětného lékařského zákroku. Z posudku znaleckého ústavu vyplynulo, že iatrogenní poranění nervu při injekční aplikaci léku patří mezi známé, i když méně četné komplikace. Přesnou četnost znalecký ústav nebyl schopen vyčíslit. Ze znaleckého posudku MUDr. Piňose vyplývá, že v důsledku poranění nervu má žalobkyně trvalé následky na zdraví, spočívající v dosud přetrvávající bolesti pravé dolní končetiny, zejména v oblasti nohy a prstů, omezení hybnosti v kotníku a prstech na pravé noze. Za situace, kdy poranění sedacího nervu bylo známou komplikací, která zjevně byla způsobilá přivodit trvalé následky na zdraví, je žalobkyně přesvědčena, že o tomto riziku měla být před aplikací léku poučena, a to i kdyby se jednalo o komplikaci „sporadickou", jak ji označil znalecký ústav. Do ortopedické ambulance přicházela s bolestí páteře, a pokud by jí bylo sděleno, že injekční aplikací léku jí můžou být způsobeny trvalé bolesti a omezení hybnosti nohy, zcela jistě by se zajímala o alternativní možnosti léčby a s největší pravděpodobností by aplikaci léku odmítla, neboť kvůli léčbě přechodné bolesti zad by nehodlala podstoupit riziko trvalé bolesti dolní končetiny. V této souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 5311/2016 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 č. j. 11 C 115/2019-140, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů (ASPI ID: JUD612891CZ). Z výše uvedeného vyplývá, že žalovaná se při poskytování zdravotnických služeb dopustila několika vážných pochybení, když její zaměstnankyně provedla injekční aplikaci léku Almiral do nesprávného místa a nesprávným způsobem, nerespektujícím specifická doporučení pro kachektické pacienty, navíc bez informovaného souhlasu žalobkyně. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná jednala v rozporu s ust. § 49 zákona č. 372/2011 Sb., jako i čl. 4 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně (96/2001 Sb.m.s.), a kromě příčinné souvislosti a poškozením zdraví tak byla prokázána i existence poslední složky odpovědnostního nároku, kterým je protiprávnost jednání žalované. Odvoláním se domáhá změny napadeného rozsudku tak, že žalobě bude vyhověno.

3. Žalovaná ve vyjádření k odvolání žalobkyně navrhla, aby byl rozsudek okresního soudu ve výroku I. potvrzen jako věcně správný a uvedla, že žalobkyně dovozuje povinnost žalované k náhradě škody a újmy pouze odkazem na negativní následek, který se objevil po poskytnutí zdravotních služeb. Žalovaná v této souvislosti poukazuje na rozsudek NS ze dne 18. 4. 2019, sp. zn. 25 Cdo 3386/2018. Podle žalované neobstojí ani námitka žalobkyně pod bodem II. odst. 3, neboť soud nechal vyhotovit znalecký posudek znalce a následně i znalecký posudek znaleckého ústavu, kdy znalecký ústav jednoznačně uvedl, že: „[…]komise je názoru, že při vlastním vpichu nedošlo jehlou

k zasažení sedacího nervu a že následné poškození sedacího nervu vzniklo v rámci lokálních změn v okolí místa aplikace léčivé látky. Členové komise jsou přesvědčeni, že z pouhého faktu poškození sedacího nervu nelze dovozovat, že místo aplikace injekce bylo mimo doporučené lokality, tedy nelze jednoznačně konstatovat, že by muselo být postupováno non lege artis. […]k hodnocení je z pohledu komise nejdůležitější otázka, v jakém místě byla aplikována nitrosvalová injekce. […] pokud by došlo k aplikaci do zevního kvadrantu, jak uvádí obžalovaná (správně žalovaná), jednalo by se o správný postup. Pokud by se jednalo o aplikaci do místa dolního vnitřního kvadrantu, ve spise popisovaném pacientkou, jednalo by se o postup non-lege artis.“ Znalecký ústav uvedl, že z hlediska postupu non lege artis je v tomto konkrétním případě nejdůležitější otázka, do jakého místa na těle byla injekce aplikována. Z provedených svědeckých výpovědí jednoznačně vyplynulo, že k aplikaci injekce došlo na správném místě. Toto výslovně uvedl MUDr. Ch. poté, co místo vpichu bezprostředně po aplikaci injekce kontroloval a svědkyně K. ve výpovědi uvedla, že jí bylo MUDr. Ch. na místě sděleno, že injekci aplikovala správně. Žádný jiný důkaz, který by uváděl, že injekce měla být aplikována postupem non lege artis, nebyl proveden (tedy ani účastnický výslech žalobkyně). Co se týče tvrzení žalobkyně o tom, kde měla být injekce aplikována, žalovaná uvádí, že toto je vyvráceno právě svědeckými výpověďmi. Žalobkyně v odst. 5 bodu II. odvolání polemizuje se závěry znaleckého ústavu a vyčítá ústavu pochybení přehlédnutí reakce žalobkyně na injekci. Žalovaná k tomuto dodává, že znalecký ústav v odpovědi na otázku č. 2 uvedl, že při vpichu injekce přímo do sedacího nervu (jakožto hypotetického postupu non lege artis) by byla reakce žalobkyně (na ihned způsobenou bolest) tak intenzivní, že by dokončení provedení injekce nešlo vůbec provést. Toto se nestalo, svědkyně K. při výslechu uvedla, že až po aplikaci injekce si žalobkyně stěžovala na to „že jí to jde do nohy“. Dále svědkyně uvádí, že se stav žalobkyně zlepšil a ona odešla. Hypotéza ústavu o následných lokálních změnách má tedy oporu jak v samotném posudku ústavu, tak koresponduje se průběhem ošetření. K přípisu Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 6. 8. 2021 žalovaná uvádí, že Mgr. Kolková ve svém vyjádření hovoří pouze obecně, ne konkrétně k posuzovanému případu, pro který znalecký ústav (jehož byla Mgr. Kolková členka) jasně uvedl, že stěžejní v tomto případě není typ ani délka jehly, nýbrž místo vpichu. Nadto, jak správně uvádí soud v napadeném rozsudku na str. 8, nebylo nijak objektivizováno, kdo je kachektický pacient a zda žalobkyně objektivně kritéria kachektického pacienta naplňovala. Žalovaná odkazuje na odpověď znaleckého ústavu na otázku č. 7, kde je jasně uvedeno, že: „Komise je názoru, že při vlastním vpichu nedošlo jehlou k zasažení sedacího nervu a že následné poškození sedacího nervu vzniklo v rámci lokálních změn v okolí místa aplikace léčivé látky.“ Jinými slovy, členové znaleckého ústavu vylučují, že by způsob aplikace (včetně zvolené délky jehly a úhlu vpichu) měl za následek poranění uváděné žalobkyní. Pod tímto znaleckým posudkem je podepsána i Mgr. Adéla Kolková. Snahu žalobkyně rozporovat pravdivost či věrohodnost obsahu svědeckých výpovědí MUDr. Ch. a svědkyně K. je nutno odmítnout. Oba uvedení nejsou účastníkem tohoto řízení, proti jejich osobám není vedeno žádné jiné řízení (tedy nemají, na rozdíl od žalobkyně, zájem na výsledku řízení), nemají ani žádný důvod k úpravě svých výpovědí. K žalobkyní citovanému nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3937/18 žalovaná pouze uvádí, že provedení žádného důkazu nezmařila, nijak na svědky (své zaměstnance) před podáním ani po podání svědeckých výpovědí nepůsobila. Odvolací námitky žalobkyně k věrohodnosti svědků je nutno odmítnout jako pouhé domněnky. Nikým nebyly konstatovány nedostatky ve vedení zdravotnické dokumentace žalobkyně vzhledem ke skutečnosti, že bezprostředně po aplikaci injekce (nikoliv však při aplikaci injekce, což je v posuzovaném případě významné) si žalobkyně stěžovala na bolest a musela být posazena na vozík. Jak uvedla svědkyně K., za 36 let její praxe si nepamatuje na jediný případ takové reakce na aplikaci injekce s předmětnou léčivou látkou. Je tedy zcela pochopitelné, že si oba zúčastnění zdravotničtí pracovníci tento případ pamatovali, neboť se naprosto vymykal ostatním případům. K údajnému pochybení žalované stran náležitého poučení před poskytnutím zdravotních služeb žalovaná uvádí, že tvrzení o nepoučení žalobkyně neodpovídá skutečnosti. Ve zdravotnickém záznamu, který je připojen na str. 4 znaleckého posudku MUDr. Piňose ze dne 23. 7. 2017 se jasně uvádí, že: „Pacient byl při ambulantním ošetření

seznámen s diagnózou, plánovaným léčebným postupem jeho principem a riziky i jeho eventuálními alternativami. Pacient informaci rozumí a s plánovaným postupem souhlasí“. Bez ohledu na výše uvedený poskytnutý informovaný souhlas žalovaná k citovanému rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. 25 Cdo 5311/2016, uvádí, že je nutno brát s rezervou nynější tvrzení žalobkyně o tom, že by aplikaci injekce nepodstoupila. Jak ostatně uvádí žalobkyně sama a doplňuje znalecký ústav při odpovědi na otázku č. 3, iatrogenní poranění nervu při injekční aplikaci léku patří mezi známé, i když méně časté komplikace a jedná se spíše o sporadické případy. Žalovaná ovšem trpěla takovými bolestmi, které ji nutily vyhledat ošetření v nemocnici. Jinými slovy, bolest musela být tak nesnesitelná, že bylo potřeba využít léčiv.

4. Žalovaná napadla odvoláním výrok II. o náhradě nákladů řízení. Namítá, že řízení je postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Okresní soud pochybil, když o záměru aplikovat citované ustanovení § 150 o. s. ř. účastníky neinformoval, aby se mohli k předkládanému záměru vyjádřit, a žalovaná mohla k takovému postupu zaujmout procesní stanovisko. Žalovaná nesouhlasí s aplikací ust. § 150 o. s. ř., a má za to, že tím došlo k nesprávnému právnímu posouzení věci. Závěr soudu o tom, že žalobu by v posuzovaném případě podal mnohý pacient, je závěrem nepodloženým ve skutkových zjištěních a dle názoru žalované je rovněž závěrem značně zjednodušujícím. Žalovaná nesdílí pocit soudu o tom, že by žalobu podal kterýkoliv pacient jenom proto, že se takovému pacientovi po poskytnutí zdravotních služeb objevily zdravotní komplikace. Žalovaná je přesvědčena, že v obecné rovině (vzhledem ke komplikovanosti lidského těla a jeho zdraví a i vzhledem k povinné existenci příbalových letáků, ve kterých musejí být uvedené známé nepříznivé účinky) je v povědomí pacientů již dostatečně zakořeněno, že nepříjemné či nepříznivé následky po poskytnutí zdravotních služeb ještě automaticky neznamenají porušení postupu non lege artis ze strany poskytovatele těchto služeb, za které poskytovatelé odpovídají. Žalovaná je toho názoru, že skutečnost, zda a příp. jakého advokáta si vyhledá pro poskytování právní pomoci, je její svobodnou volbou a tato skutečnost na případnou aplikaci § 150 o. s. ř. nemá žádný vliv a rozhodně tuto skutečnost nelze ani v obecné rovině považovat za porušení „rovnosti zbraní“, natož v tomto konkrétním případě. Žalovaná podotýká, že žalobkyně si také pro toto řízení nalezla advokáta, o žádnou nerovnost zbraní tedy jít nemohlo. Žalovaná v každé fázi řízení vždy uváděla, že při poskytování zdravotních služeb nedošlo k postupu non lege artis, nezavdala tedy jakoukoliv příčinu pro subjektivní dojem žalobkyně, o tom, že by byla povinna k náhradě škody a nemajetkové újmy. Je pravdou, že výsledek řízení záležel mj. i na znaleckých posudcích, ovšem žalobkyni nic nebránilo nechat si vypracovat takový znalecký posudek již před podáním žaloby. Žalovaná má za to, že posuzovaný případ nenaplňuje judikaturou registrované důvody pro to, aby mohl soud přikročit k aplikaci § 150 o. s. ř.

5. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalované uvádí, že v projednávané věci se jednalo o případ, jehož posouzení záviselo výlučně na výsledku znaleckého zkoumání a následném právním posouzení ze strany soudu, tedy na skutečnostech, jejichž výsledek žalobkyně nemohla předvídat či ovlivnit. Žalobkyně podávala žalobu za situace, kdy z dostupných lékařských zpráv a názorů ošetřujících lékařů vyplývalo, že její újma byla důsledkem aplikace injekce, kterou provedla zaměstnankyně žalované. Tato příčinná souvislost se ostatně prokázala i v následném soudním řízení. Žalobkyně odkazuje na obsah svého odvolání, nesouhlasí s argumentem žalované, že si mohla znalecký posudek opatřit sama ještě před podáním žaloby. Za situace, kdy předmětem znaleckého zkoumání byla správnost postupu zaměstnanců žalované, žádný znalec by nebyl schopen a ochoten znalecký posudek vypracovat bez slyšení dotčených zaměstnanců. To platí o to víc v situaci, kdy pro posouzení takového postupu bylo klíčové místo vpichu injekce, tedy skutková okolnost, kterou nelze zjistit ze zdravotní dokumentace, neboť do této nebylo místo aplikace zapsáno. Svědecké výpovědi zaměstnanců žalované, jakožto nezbytný podklad pro vypracování znaleckého posudku, si žalobkyně sama pochopitelně obstarat nemohla. Žalobkyně souhlasí s okresním soudem v tom, že ve věci byly dány důvody pro aplikaci ust. § 150 o. s. ř. Domnívá se však, že žalované neměla být přiznána náhrada ani ve výši jedné poloviny. Poukazuje na majetkové

poměry účastníků, kdy zatímco žalobkyně je starobní důchodkyní, navíc v současnosti je postižena trvalými zdravotními následky, žalovaná je institucí hospodařící s prostředky desítek milionů Kč, která by nepřiznání náhrady nákladů řízení zcela jistě neutrpěla významnější újmu. Poté, co se týče námitky, že žalované nebylo umožněno na zamýšlenou aplikaci ust. § 150 o. s. ř., kdy žalovaná odkazuje na nález sp. zn. I. ÚS 277/18, žalobkyně k tomu uvádí, že citovaným nálezem byla řešena situace, kdy k aplikaci § 150 o. s. ř. došlo v odvolacím řízení a dotčený účastník tak neměl žádnou procesní cestu k uplatnění svých námitek. V nyní projednávané věci je situace odlišná, když žalovaná může svou obranu proti postupu okresního soudu uplatnit v rámci odvolání.

6. Vedlejší účastník ve vyjádření k odvolání žalobkyně a žalované uvádí, že rozhodnutí soudu prvního stupně považuje za věcně správné do výroku I. a III. Základní otázkou je, zda zdravotní péče poskytnutá žalobkyni žalovanou dne 22. 4. 2017, byla poskytnuta v souladu s ustanovením § 28 odst. 2 a § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, v platném znění, tj. v souladu s pravidly lékařské vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti. Vedlejší účastník činil v řízení před soudem prvního stupně sporným tvrzení žalobkyně, že její současné zdravotní potíže souvisí se zraněním, které měla utrpět dne 22. 4. 2017, kdy žalovaná aplikovala žalobkyni lék Almiral nitrosvalovou injekcí do hýždě. Tvrdil, že nitrosvalová injekce byla žalobkyni aplikovaná v souladu se správnou klinickou praxí, což bylo následně potvrzeno i ústavním znaleckým posudkem zpracovaným znaleckým ústavem Fakultní nemocnice Olomouc, ze kterého jednoznačně vyplynulo, že odborná komise dospěla k závěru, že při vlastním vpichu nedošlo k zasažení sedacího nervu jehlou a že následné poškozené sedacího nervu vzniklo v rámci lokálních změn v okolí místa aplikace léčivé látky. Odborná komise znaleckého ústavu došla k závěru, že z pouhého faktu poškození sedacího nervu nelze dovozovat, že místo aplikace injekce bylo mimo doporučené lokality, tedy nelze jednoznačně konstatovat, že by muselo být postupováno non lege artis. Příčinná souvislost mezi jednáním žalované a vznikem újmy na zdraví žalobkyně tak není dána, zejména ve vztahu k naplnění hmotněprávních podmínek odpovědnosti za újmu vzniklou žalobkyni schází podmínka protiprávního zaviněného jednání žalované. Žalobkyně v podaném odvolání poukazuje na to, že mezi nitrosvalovou aplikací léčiva a následným poškozením sedacího nervu žalobkyně existuje příčinná souvislost a uvádí, že dle jejího názoru není podstatné, zda k poškození nervu došlo samotným vpichem nebo až v důsledku následných lokálních změn. S tímto tvrzením se nelze ztotožnit, neboť zcela opomíjí základní hmotněprávní podmínku odpovědnosti žalované za vzniklou újmu, a to protiprávnost jednání žalované. Protiprávnost jednání žalované nebyla v řízení prokázána. Pokud se žalobkyně v podaném odvolání odkazuje na znalecký posudek zpracovaný MUDr. Pavlem Sadovským, vedlejší účastník naopak poukazuje na to, že předmětný znalecký posudek obsahuje spekulativní závěry, například závěr týkající se místa vpichu, který je nejednoznačný, hypotetický, postavený na údaji, jež nebyl hodnověrně podložen, přičemž ze znaleckého posudku vyplývá, že znalec vyšel pouze z vyjádření žalobkyně, přičemž ale nepřihlédl k tomu, že samotná žalobkyně před aplikací injekce trpěla bolestí, která mohla subjektivní dojem žalobkyně o místu vpichu injekce zcela zásadním způsobem zkreslit, žalobkyně navíc místo vpichu neviděla. V této souvislosti je rovněž důležité poznamenat, že znalec sice zmiňuje, že právním zástupcem žalované bylo uvedeno, že injekce byla aplikována standardním způsobem v leže na břiše do horního zevního kvadrantu a že je tedy zjevná diskrepance mezi oběma údaji (pozn.: zcela zjevně míněno údajem poskytnutým žalovanou a údajem poskytnutým žalobkyní), nicméně této otázce již v posudku nevěnuje více pozornosti, tj. neučinil žádný závěr ve vztahu k tvrzení žalované, že injekce byla žalobkyni aplikována v leže na břiše do horního zevního kvadrantu. Vedlejší účastník považuje znalecký posudek za neobjektivní a neurčitý a má za to, že soud prvního stupně postupoval zcela správně, když o tento znalecký posudek neopřel svá skutková zjištění. V této souvislosti odkazuje na ustálenou judikaturu upravující otázku odpovědnosti zdravotnického zařízení při poskytování zdravotní péče, podle které samotný negativní výsledek zdravotnického výkonu nemusí být nutně vyvolán postupem non lege artis, neboť při zásazích do lidského organismu působí mnoho faktorů, které v konečném výsledku mohou vést k nedosažení

předpokládaného stavu či dokonce k jeho zhoršení, tj. k újmě na zdraví. (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 4. 2019, sp. zn. 25 Cdo 3386/2018). K námitkám žalobkyně týkajícím se otázky poučení o možných následcích léčby poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 2015, sp. zn. 25 Cdo 1381/2013, ve kterém se vyjádřil k otázce absence informovaného souhlasu a také k otázce rozsahu a mezí informační povinnosti poskytovatele zdravotních služeb. Tvrzení žalobkyně týkající se absence informovaného souhlasu je účelové, neboť nikterak nezohledňuje situaci, ve které žalobkyně vyhledala pomoc u žalované. Žalobkyně v řízení před soudem prvního stupně ani netvrdila, že pokud by byla informována o možném poškození sedacího nervu, že by aplikaci injekce odmítla. Ve shodě se žalovanou považuje rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku II. za nesprávné a plně se ztotožňuje s procesní argumentací žalované uvedenou v písemném odvolání ze dne 22. 12. 2021. Ve vztahu k odvolání žalobkyně vedlejší účastník navrhuje, aby odvolací soud odvolání žalobkyně zamítl. Ve vztahu k odvolání žalované vedlejší účastník navrhuje, aby odvolací soud změnil výrok II. rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 29. 11. 2021, č. j. 26 C 156/2018-237, ve vztahu k žalované, a to tak, aby rozhodl, že žalované se přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 53.741,95 Kč.

7. Odvolací soud dle § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř. přezkoumal rozsudek okresního soudu na základě včas podaného odvolání žalobkyně i žalované a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně proti výroku I. je důvodné.

8. Podstatou odvolání žalobkyně je nesouhlas se závěrem okresního soudu týkající se závěru o porušení povinností žalované při aplikaci léku Almiral, které je závislé na skutkovém zjištění místa vpichu injekce při aplikaci léku, neboť ze znaleckého posudku znaleckého ústavu plyne, že „pokud by se jednalo o aplikaci do místa dolního vnitřního kvadrantu, ve spise popisovaném pacientkou, jednalo by se o postup non-lege artis“. Jinak řečeno z hlediska postupu non lege artis je v tomto konkrétním případě nejdůležitější otázka, do jakého místa byla injekce aplikována.“ Skutkový stav o místě vpichu jehly (aplikace léku) však nebyl zjištěn.

9. Odvolací soud poukazuje na závěry uvedené v bodě 15. odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, kde se uvádí, že „žalobkyně tvrdí, že lék jí byl aplikován na rozhraní horní a dolní čtvrtiny vnitřní poloviny gluteální krajiny, zatímco svědek MUDr. Ch. vypověděl, že injekce byla aplikována do pravého zevního horního kvadrantu svalu“. Soud prvního stupně uzavírá, že „ *tento rozpor nebyl v řízení objasněn“* a přiklání se spíš k tvrzení zdravotní sestry, atd… Žalobkyně, na které zásadně leží důkazní břemeno ohledně existence všech předpokladů odpovědnosti za újmu (v této souvislosti nelze také přehlédnout judikaturu Ústavního soudu k otázce obrácení důkazního břemene v případě medicínskoprávního sporu - k tomu srovnej nález Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2020, sp. zn. I. ÚS 3037/18, nález ze dne 28. 6. 2022, sp. zn. I. ÚS 1785/21), přiléhavě vytýká okresnímu soudu, že nebyla poučena o tom, že má prokázat svá tvrzení o odpovědnosti žalované, přičemž (jak již bylo uvedeno) pro posouzení odpovědnosti žalované je zásadní zjištění skutkového stavu na základě provedených důkazů o místě vpichu aplikovaného léku. Nicméně, až bude zjištěno místo vpichu, bude možné dále uvažovat o správnosti či nesprávnosti postupu při aplikaci léku.

10. Odvolací soud z toho důvodu žalobkyni poučil ve smyslu ust. § 118a odst. 3 o. s. ř. o povinnosti žalobkyně navrhnout ke svému tvrzení o místě aplikace léku s tím, že pokud svou povinnost označit důkazy nesplní, bude odvolacím soudem rozhodnuto na základě provedených důkazů.

11. Žalobkyně označila k důkazu svůj účastnický výslech. Jelikož ze skutkového hlediska je zásadní zjištění místa vpichu, k této skutečnosti nebylo provedeno dostatečné dokazování, odvolací soud v souladu s ust. § 213 odst. 4 o. s. ř. a § 219a odst. 2 o. s. ř. rozsudek okresního soudu zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

12. Okresní soud poté, co vyslechne žalobkyni k otázce místa vpichu, znovu zhodnotí všechny již provedené důkazy dle pravidel občanského soudního řádu, v odůvodnění rozhodnutí uvede, které skutečnosti vzal za prokázané a z jakých důkazů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Ostrava 4. srpna 2022

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Renáta Poláchová.